

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

Esiopetus on muuttunut 1.1.2015 velvoittavaksi perustuslakimuutoksella (1040/2014). Perusopetuslain (26 a §) mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan velvollisuus on järjestää alueellaan asuville lapsille maksutonta esiopetusta. Vihdin kunnassa esiopetus järjestetään päiväkodeissa. Lapsen tarvitsema esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääasiassa samoissa tiloissa esiopetuksen kanssa. Esiopetusyksiköiden esihenkilöinä ovat päiväkodinjohtajat.

Esiopetuksessa noudatetaan Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmaa, joka pohjautuu valtakunnalliseen suunnitelmaan. Lukuvuosisuunnitelmassa jokainen esiopetusyksikkö tarkoittaa paikallisen opetussuunnitelman toteuttamista. Esiopetusryhmän opettaja tiedottaa yksikön esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmasta huoltajia esiopetuksen alkaessa ja se on huoltajien luettavissa esiopetusryhmissä.

Esiopetus on tavoitteellista toimintaa. Opetuksen tavoitteet määrittävät opetussuunnitelman perusteiden ja niiden pohjalta laaditun paikallisen opetussuunnitelman mukaan. Lasten osaamistasolle ei opetussuunnitelmassa aseteta yhteisiä tavoitteita. Yksilöllisesti pohditut tavoitteet hyödyttävät lasten oppimista, joten opettaja keskustelee kunkin lapsen yksilöllisistä tarpeista, toiveista ja oppimisesta lapsen ja hänen huoltajansa kanssa. Esiopetuksen henkilöstö ottaa nämä tarpeet ja toiveet huomioon opetusta suunniteltaessa sekä oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Esiopetuksen toiminta- ja loma-ajat

Syyslukukausi 7.8.-19.12.2025 (92 päivää)

*syysloma 13.10.-17.10.2025 (vko 42)

*joululoma 20.12.2025-6.1.2026

Kevätlukukausi 7.1.-29.5.2026 (94 päivää)

*hiihtoloma 16.2.-20.2.2026 (vko 8)

*pääsiäinen 3.-6.4.2026

*vappu 1.5.2026

*helatorstai 14.5.2026

Esiopetuksen toiminta-aika on kello 9-13

Vihtijärven päiväkoti

Esiopetuksen rakenne, oppimisympäristö, mahdolliset painotukset, retket

Päiväkodissa on yhteensä 14 lasta iältään 1-6-vuotiaita.

Varhaiskasvatuksen opettaja Päivi Kasteenpohja vastaa esiopetuksesta.

Esiopetusryhmässä on neljä lasta.

Oppimisympäristönä hyödynnämme päiväkodin pihan lisäksi lähimetsää, urheilukenttää, koulun salia ja muuta lähiympäristöä. Metsässä käymme viikoittain. Saamme käyttää myös lähellä olevaa kotaa.

Esikoululaiset osallistuvat Vihdin kunnan järjestämään uimakouluun, joka on neljä kertaa Nummelan uimahallissa.

Keväällä tehdään kulttuurikasvatukseen liittyvä retki Vihdin kulttuurikeskus Kultsaan. Vanhempaintoimikunnan tukemat retket ja tapahtumat ovat myös mahdollisia.

Esiopetuksen toiminnan suunnittelu ja toteutus

Huoltajien ideoita kuunnellaan päivittäisissä keskusteluissa, esiopetuksen huoltajaillalla ja esiopetuskeskusteluissa.

Esiopetusta toteutetaan pääsääntöisesti projektiluontoisesti ja toiminnallisesti, lasten mielenkiinnon kohteita kuunnellen ja lasten yksilölliset tarpeet, taidot ja mielipiteet huomioiden.

Lasten kokouksissa suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa viikoittain. Pidämme tärkeänä positiivisen, yhteisöllisen ja aktiivisen oppimisympäristön luomisen.

Pedagoginen dokumentointi on osa arkea, pedagogiselle seinälle laitetaan päivittäin näkyväksi toimintaa, avataan oppimisen alueiden tavoitteita ja lisätään valokuvia. Lasten tekemät piirustukset ovat myös tärkeä osa dokumentointia.

Esiopetuksen toiminnan sekä lukuvuosisuunnitelman arviointi

Esiopetuksen toimintaa arvioidaan havainnoimalla, pedagogisella dokumentoinnilla, toleranssiympyrän avulla sekä LukiMat-materiaalin avulla.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Tuen järjestämisen rakenteet

Toiminta tapahtuu aina pienryhmissä. Pienryhmässä voi olla mukana myös muita päiväkodin lapsia, jotka ovat iältään 1-5-vuotiaita.

Tuen järjestämisen pedagogiset toimintatavat

Ryhmät muodostetaan niin, että jokaisen lapsen vahvuudet ja tarpeet tulee huomioiduksi. Tarvittaessa eriytetään toimintaa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitelma

Ryhmäkohtaiset tukimuodot toteutetaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa viitenä oppimiskertana, tavoitteet on mietitty lasten tuen tarpeiden mukaan.

Miten tiedossa olevat ryhmäkohtaisen tuen tarpeet huomioidaan

Tuen tarpeet huomioidaan eriyttämällä toimintaa lasten tarpeiden mukaan.

Miten esiopetusvuoden aikana ilmenevät ryhmäkohtaiset tuen tarpeet huomioidaan

Tuen tarpeet huomioidaan konsultoimalla varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Tuen järjestämisen työn- ja vastuunjako

Vastuunjako sovitaan tilannekohtaisesti, jolloin toinen opettajista voi havainnoida ja toinen toteuttaa suunnitelmaa. Toimintaa voidaan myös eriyttää.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Esioppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tukemassa ovat opiskeluhuollon toimijat, sosiaali- ja terveystalvet ja terapiapalvelut. Huoltajien ja eri toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esioppilaiden tarpeiden mukaan. Teemme monialaista yhteistyötä mm. puheterapeutin, toimintaterapeutin, psykologin ja perheneuvolan kanssa.

Opiskeluhoolto

Vihdin kunnan opiskeluhooltosuunnitelma sisältää opiskeluhooltotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Se korvaa paikalliset esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien opiskeluhoollon luvut ja toimii henkilöstön työtä ohjaavana asiakirjana. Vihdin opiskeluhooltosuunnitelma on luettavissa esiopetusryhmässä sekä Vihdin kunnan nettisivuilla.

Opiskeluhoollon kokonaistarve

Käytettävissä on neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut, joita tarvittaessa hyödynnetään.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintatavat esiopetuksessa

Esiopetuksen yksikkökohtainen opiskeluhooltoryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Yksikkökohtainen opiskeluhooltoryhmä kokoaa oman yksikkönsä opiskeluhoollon koskevaa tietoa sekä huomioi opiskeluhooltotyön suunnittelussa ja kehittämisessä yksikkönsä esiopetuksesta nousseet ilmiöt ja tarpeet.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimijat

Yhteisölliseen opiskeluhooltoon kuuluvat Vihtijärven päiväkodin johtaja Nina Kuvaja, opiskeluhoollon kuraattori Jenni Tirri, opiskeluhoollon psykologi Sena Vainikka, neuvolaterveydenhoitaja Katri Finerus, varhaiskasvatuksen erityisopettaja Johanna Vire sekä esiopettaja Päivi Kasteenpohja.

Yksikön omat yhteisöllisen opiskeluhoollon toimenpiteet

Lasten kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta seurataan ja edistetään sekä ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Tarvittaessa esiopettaja konsultoi mm. opiskeluhoollon kuraattoria, esiopetuksen psykologia ja varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Yhteisöllinen opiskeluhoollon palaveri on 17.11.2025.

Lapsen poissaolot esiopetuksessa

Lapsen ollessa poissa esiopetuksesta sairauden tai muun äkillisen syyn vuoksi, huoltaja on velvollinen ilmoittamaan asiasta lapsen esiopettajalle mahdollisimman pian. Etukäteen tiedossa olevista poissaoloista (esim. lomamatkat) tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä esiopettajaan. Luvan enintään viikon mittaiseen poissaoloon myöntää esiopettaja. Pidempään kestävät poissaolot anotaan päiväkodinjohtajalta. Vihdin esiopetuksessa on käytössä lapsen läsnäolon tukemisen malli.

Yksilöllinen opiskeluhoito

Yksilöllisen opiskeluhoitoon tavoitteena on seurata ja edistää esioppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista sekä ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä ja syvenemistä. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen.

Yksilöllinen opiskeluhoito ja toimintatavat on määritelty tarkemmin Vihdin opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Kiusaamisen ehkäiseminen

Alle kouluikäinen lapsi saattaa kokeilla erilaisia ei-toivottuja toimintatapoja toistamalla näkemäänsä ja kokemaansa. Häirinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäiseminen tarkoittaa näihin tilanteisiin pysähtymistä ja puuttumista lasta rakentavalla tavalla. Esiopetusikäisten lasten välinen häirintä on useimmiten kokeilevaa ja tahatonta. Häirintä on kuitenkin hämmentävää ja satuttavaa, joten siihen tulee aina puuttua. Ristiriitatilanteisiin tulisi suhtautua oppimistilanteina, joissa henkilöstön tehtävänä on vahvistaa esioppilaiden toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja.

Kiusaamisen ehkäisemisestä on kirjattu tarkemmin Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmassa sekä Vihdin kunnan opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Yksikön kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma

Turvallinen ilmapiiri luodaan aikuisen ja lapsen välisellä yhteydellä. Tärkeää on aikuisen läsnäolo ja lapsen tunne siitä, että hän tulee nähdyksi ja hyväksytyksi omana itsenään. Selkeät säännöt, tutut rutiinit ja ennakoitavat siirtymät tuovat turvaa. Kaikki tunteet hyväksytään ja lapsi saa olla erehtyvä ja keskeneräinen. Iloitaan yhdessä pienistäkin onnistumisista ja kannustetaan toisia. Aikuinen on aktiivinen ja varmistaa, että jokainen lapsi kokee kuuluvansa joukkoon.

Lapsille tehdään sosiogrammi syksyllä ja keväällä, sen avulla havainnoidaan vertaissuhteita ja vahvistetaan kaveritaitoja.

Sosiaalisia ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan mm. MiniVerso-materiaalin avulla. Tavoitteena on vahvistaa lapsen oikeuksien, osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Yhteistyö

Keväällä toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa ”Kuusi askelta kouluun” -toimintamallia, jonka avulla valmistaudutaan tulevaan koulun aloitukseen.

Alkuopetuksen kanssa tehdään yhteistyötä keväällä, käydään tutustumassa kouluun ja osallistutaan tunnille. Lisäksi voidaan tehdä yhteisiä retkiä esim. metsään.

Nivelvaiheen keskustelut sovitaan yhdessä rehtorin kanssa.

Turvallisuus / varautuminen poikkeustilanteisiin

Varhaiskasvatusyksiköiden turvallisuus- ja kriisisuunnitelma sekä varautuminen poikkeustilanteisiin löytyy sähköisenä vihti.pelsu.fi/vihti.